

Філософія науки

Викладач – кандидат педагогічних наук, старший викладач кафедри філософії
Сорочинська Тетяна Адамівна

Кількість кредитів – 3

Семестр – 6,8

Анотація дисципліни

Навчальна дисципліна «Філософія науки» призначена для здобувачів вищої освіти першого (бакалаврського) рівня за освітньо-професійними програмами спеціальностей Рівненського державного гуманітарного університету.

Курс «Філософія науки» дає можливість здобувачам вищої освіти отримати знання сучасного рівня розвитку філософії науки та оволодіти вмінням застосовувати набуті знання у науковій та практичній діяльності.

Предмет дисципліни «Філософія науки» охоплює: закономірності науковопізнавальної діяльності, головні принципи науки; особливості виникнення та історичного розвитку науки; специфіку існування науки як соціального інституту; структуру, динаміку, рівні та форми наукового знання; засоби і методи досягнення цього знання; значення і перспективи науки в сучасному світі.

Філософія науки – розділ філософії, який вивчає поняття, границі і методологію науки. Як напрямок філософія науки представлена оригінальними концепціями, які пропонують різні моделі розвитку науки та епістемології. Вона зосереджена на виявленні ролі і значимості науки, характеристик когнітивної, теоретичної діяльності. Як філософська дисципліна філософія науки поряд з філософією історії, логікою, методологією, культурологією виникла як необхідність осмислити соціокультурні функції науки в умовах науково-технічної революції.

Метою курсу «Філософія науки» є засвоєння здобувачами освіти найважливіших питань філософії науки, взаємозв'язків філософії та науки. В процесі вивчення курсу особлива увага приділяється методологічним питанням, які мають велике значення для майбутніх фахівців різних галузей наукового знання. Курс включає основні положення найпоширеніших сьогодні філософських методологій науки. Вивчення курсу дає можливість студентам використовувати здобуті знання у своїй науковій діяльності, інтегрувати теоретичні знання та практичний досвід емпіричних досліджень.

Завдання курсу «Філософія науки»:

▪ *теоретичні:* забезпечення глибокого засвоєння специфіки філософського осягнення світу, сприяння формуванню високої світоглядно-методологічної позиції студентів;

▪ *практичні:* використання методологічних настанов та принципів у конкретнонаукових дослідженнях (природничих, технічних або гуманітарних) та міждисциплінарних наукових галузях.

Дисципліна формує наступні компетентності:

- Здатність реалізовувати свої права і обов'язки як члена суспільства. Усвідомлювати цінності сучасного вільного демократичного суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадян України.

- Здатність зберігати й примножувати моральні, культурні і наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій.

- Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

- Здатність бути критичним і самокритичним.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми студенти повинні

- знати: основний зміст розділів даної спеціалізованої дисципліни, які на сьогодні склалися, оволодіти основними філософсько-методологічними програмами та принципами, усвідомити необхідність «людиновимірного» аспекту науки як соціального та когнітивного феномену;
- вміти: на основі теоретичного знання в галузі філософії науки виробити самостійний критичний стиль мислення, формувати власну світоглядну позицію, застосовувати набуті філософсько-методологічні знання у подальшій науковій та викладацькій діяльності.

Узагальнені кваліфікаційні вимоги стосовно даної дисципліни сприятимуть:

- 1) раціональній реконструкції основних етапів історії науки та ключових моментів логіки наукового дослідження;
- 2) створенню навичок філософської рефлексії загальнонаукової проблематики, співвіднесення фундаментальних філософських концептів з найзагальнішими проблемами конкретних наук;
- 3) глибокому аналізу пізнавальної та соціокультурної сутності досягнень та труднощів у розвитку науки.

Методика вивчення дисципліни передбачає:

- використання сучасних освітніх технологій;
- поглиблену самостійну роботу студентів;
- практичне застосування набутих знань, умінь і навичок студентів на практичних заняттях та інші.

Інтегративні кінцеві програмні результати навчання, формуванню яких сприяє дисципліна

Програмні результати навчання:

- Обирати та застосовувати валідний і надійний психодіагностичний інструментарій (тести, опитувальники, проєктивні методики тощо) психологічного дослідження та технології психологічної допомоги.
- Формулювати думку логічно, доступно, дискутувати, обстоювати власну позицію, модифікувати висловлювання відповідно до культуральних особливостей співрозмовника.
- Взаємодіяти, вступати у комунікацію, бути зрозумілим, толерантно ставитися до осіб, що мають інші культуральні чи гендерно-вікові відмінності.

Програма навчальної дисципліни «Філософія науки»

- Тема 1. Філософії науки: основні поняття та дефініції
- Тема 2. Виникнення й історичний розвиток науки.
- Тема 3. Специфіка наукового пізнання.
- Тема 4. Структура наукового знання.
- Тема 5. Головні рівні і методи наукового дослідження.
- Тема 6. Динаміка наукового прогресу.
- Тема 7. Наукові традиції і наукові революції.
- Тема 8. Наука в сучасному світі: стан і перспективи розвитку.

Очні консультації за попередньою домовленістю з викладачем щовівторка з 10.00 до 14.00. E-mail: sorochinska1975@gmail.com olyasorochinska7@gmail.com